

Empenyent, empenyent, són capaços, en un metre quadrat, de fer-hi cabre vint persones. Es inútil que us volgueu escapolar. Les seves mans, que generalment tenen un tamany corrent, en aquells moments adquireixen unes dimensions insospitades. Arriben allà on volen. De mica en mica, però amb constància; logren que en el vostre estómac s'hi enquibeixi el colze d'un amic i que en els ronyons hi sentiu el tic-tac del rellotge del vostre veí. Pel càrrec de conserge generalment s'escull els que han tingut bacallaneria, sinó, no sé pas de què els vindria...

Cabell ondat, mirada gilbertenca, corbata de cinc pessetes (cosa poc corrent avui dia), flor al trauc i una cigarreta anglesa en una mà i un bastonet flexible a l'altra. Veus-aci el perfecte «castigador» d'envelat. Si a la vegada hi afegiu unes espatlles quadrades, un caminar segur i un gest de perdona-cors, obtindreu la quinta-essència de l'art de castigar. Per a ell no hi ha res en el món com trepitjar cors femenins. Es la catifa que més li plau. Somriu a una, per a donar gelosia a l'altra. Es l'home feliç, amb camisa de seda. Fuma pot de 0'85, però per la festa

major s'ha comprat «Muratis». Fa més elegant; encara que tinguin gust de palla cremada. A més, si cau alguna forastera, és més fàcil engatusar-la. Un salta-taulells no pot fumar tabac anglès. Així, pot passar pel fill de l'amo. Fora d'aquesta debilitat, és un bon xicot. No té cap malícia. Li prenen el pèl i encara li fa gràcia. Quan ha fet prou desgràcies, es casa amb la noia més desmanegada del poble.

—Tanmateix En Peret cada dia és més baliga-balaga. Tant com m'he mirat al mirall! No crec pas que sigui tan lletja com això! Fins crec que sóc bonica i tot... I ves per què? Per res. Es clar, ara en té més per escollir. Diumenge, a la sala bé prou que correrà per mí. Si tots són iguals... Et fan la gara-gara, però així que arriba la festa major volen anar per les seves. No n'hi ha un pam de net... Té, ara fa veure que no em veu. El pocavergonya! Prou que m'ha vist; però fa el

desentès. Ai, ja comencen a tocar! Aquests músics sí que ho fan bé. Déu meu, ja ballen i aquell encara no ve!... Mira-te'l, el grandíssim, va a buscar aquella de La Garriga! Oh! Ella li ha dit que no. Quina cara més trista que posa! Pobre! Té, ara em saluda. Després de la carbassa vens amb mi? Doncs et faràs fúmer, que no vull ésser plat de segona mà. ¡Quin somriure de trapella que t'el! No sé què fer, si dir-li que sí o que no. Bé, vaja, per aquesta vegada el perdóno.

—Que anem, Carmeta?

—Anem-hi, Peret.

Tenen una botiga o bé negociegen amb porcs. Tenen diners i se'ls saben gastar. La primera llotja que es va comprar fou la seva. Van a l'envelat tarda i nit i disfruten qui-sap-lo veient ballar la jovenalla. Ell és trempat, alegre, satisfet de la vida i sempre en té una per dir. Ella també sap prendre's la vida, però amb més compte. No té la bonhomia del seu marit. Quan toquen «ball de casats», ell fa un bot en la cadira.

—Apa, Lluïsa, anem-hi, que és el nostre.—Sempre seràs boig! Que no estàs bé aquí assentat?—No, no. Anem, baldufa del meu cor, ja veuràs quin xotis més castis.

Ella, mig satisfeta, mig amb recança, segueix el marit. Com que han sopat bé, després dels primers compassos, el xampany puja al cap del senyor Joan i ja no té aturador. Balla amb un delit frenètic. Volta i corre sense seguir el compàs. Abans d'acabar el ball ja no poden més. Esbufegant s'en van a seure. L'endemà, la seva dona va a la farmàcia a cercar uns pegats pels ulls de poll. Es l'inri!

A cada poble n'hi ha un, veritat? Doncs bé, a cada envelat n'hi ha una parella. Aquesta parella no és de boigs; però, vaja, tenen una enfermetat potser pitjor: el «delirium tremens» de la dansa. No es deixen ni un ball. Per ells dos, quan són a l'envelat, no hi ha res més al món que xarles, fox, simys... Viuen l'èxtasi del ritme. Quan ballen, posen la cara greu i la mirada perduda en l'infinit.

No parlen mai. La seva única preocupació és aquest nou punt de «tango» que tenen assajat i que encara no saben si els sortirà prou bé. Això els amoïna. Saben que són el centre de les mirades de tothom. Tot voltant, creuen sentir damunt seu el pes de l'admiració que causen i seria per ells un fracàs imperdonable l'equivocar-se en algunes d'aquelles giragones tan complicades. Moltes vegades es prometen, i fins i tot fan el sacrifici de casar-se. Llavors és quan comencen a ballar-la.

Aquesta parella és diferent. Són la parella que trobo més simpàtica de l'envelat. Ella sap ballar, però no hi dóna importància. Ell també, però no s'hi capfica. El més interessant, per ell, és «ella», la que té en els braços. L'hi parla més que un lloro. Li conta que estudia per apotecari, però que té un amic que estudia per enginyer. Ves quina casualitat, eh? Ella riu; ell s'entusiasma, i vinga riure. I així cada ball. Per ells dos el ball és un medi, no un fi. Van fent la seva

via, sense molestar a ningú, sense ficar-se amb ningú, i són feliços. A vegades també acaben en casori; però potser millor que aquest casori és el record que guarden dintre seu d'aquelles hores a l'envelat. Passats els anys, recorden aquella noia i sempre la veuen voltada de llum i reient, mostrant unes dents blanques, molt blanques. I no envelleix mai. Per ells és eternament jove.

Salve, oh, corneti! Jo et saludo, i amb mi tota la joventut et fa acaament i et desitjo llargs anys de vida. Ets l'instrument més simpàtic de tota la fauna i flora musical. Tens el so dels clarins de la Marxa Triomfal de Ruben i ets l'alegria de l'envelat. Sense tu l'envelat moriria. Les teves estridències són la manxiula que fan moure fins el més aturat. Les glàndules Voronof